

smuggling

En vän till mig beklagade sig bittert. Han hade varit utomlands och ertappats i tullen med att ha ett par flaskor vin och sprit utöver det tillåtna i bagaget. Det stod honom rätt dyrt.

Du måste följa lagar och förordningar, även sådana som Du tycker illa om, sade jag.

Alla måste inte det, försäkrade han.

Vad skulle jag svara? Han hade ju rätt!

Den 13 december i fjol hyllades Nobelpristagaren i litteratur, colombianen Gabriel Garcia Márquez, vid en stor tillställning i Folkets Hus i Stockholm. Stämningen var hög, rapporterades det i Dagens Nyheter (ober). När någon ropade: "Leve Kuba men inte USA!", höll taket i salen på att lyfta sig av hänförelse över den mäktiga antidemokratiska manifestationen.

Och som den självklara kulmen på mötet – litteraturpristagaren i all ära – överlämnades vid avslutningen kamrat Fidel Castros gåva till deltagarna. Det var en flaska äkta Kubarom per man, sammanlagt 1 500! Undra på att socialismen stod högre i kurs än någonsin. Hip hurra, ja en flaska med rom!

Men säg det rus som varar beständigt. Diktator Castros generösa skänk till kamraterna i Stockholms Folkets Hus ledde till diplomatiska förvecklingar. Svenska UD riktade en allvarlig erinran till Kubas ambassadör. Ambassaderna åtnjuter visserligen tullfrihet, men den sprit de importerar måste användas i den egna verksamheten och vid evenemang där ambassaden själv står som värd. Och så var inte fallet vid kalaset i Folkets Hus.

I själva verket var den kubanska införseln av de 1 500 flaskorna rom en olaglig

handling, smuggling för att tala i klartext. Den kubanske ambassadören fick vackert be om ursäkt. Han anförde att han inte "visste om" att de svenska lagarna var utformade som de var.

Med den "förklaringen" tycks affären vara utagerad. Det borde den inte vara.

Till en början är det fråga om en anmärkningsvärt grov förseelse. En svensk måste betala en schablontull på 100 kr för varje butelj sprit han inför utöver den första. Kuba är följaktligen skyldig Sverige 150 000 kr. Det är ingenting mindre än ett anständighetskrav att de pengarna betalas ut av Fidel Castro själv eller av nationen Kuba – i diktaturen är ju ofta statens och statschefens kassa mer eller mindre identiska.

Det drabbar dessutom ingen fattig. För åtskilliga år sedan stod det att läsa i Aftonbladet (s) att Kuba inte längre var något u-land. Sedan dess har ytterligare många u-hjälpsmiljoner runnit iväg till Havanna. Indirekt har de underlättat för Fidel Castro att hålla modernt utrustade trupper i 20-talet andra länder runt om i världen. Satsningen på utbildning tycks däremot inte ha blivit särskilt lyckosam – i varje fall inte när det gäller ambassadpersonal.

Den organiserade nykterhetsrörelsens företrädare har varit påfallande tysta i den här historien. Somliga menar kanske att det var ett nödvändigt tribut på socialismens altare, att ändamålen helgar även de mest motbjudande medlen. Och hur är det Hjalmar Gullberg skriver: "På släktets färd krävs offer. Vi blev valda./ Framtidens vagn går över söndermalda."

Smugglingen av de 1 500 romflaskorna från Kuba till Sverige kan synas vara en bagatell, låt vara avsevärt större än många av de pseudohändelser som föranleder oändliga nykterhetsdebatter i kommunfullmäktigesförsamlingar och riksdag. Likafullt har affären åtskilligt att lära ut. Om svensk undergivenhet när det handlar om socialistdiktaturer. Om högtidligt socialistiskt festande i härlig antidemokratisk gemenskap. Och om allas olikhet inför lagen – att avgörande inte är vilket brott som begås utan vem som göra det.

Varför skall jag behöva betala tull och böter när Fidel Castro slipper, undrade min vän.

Jag är honom fortfarande svaret skyldig.

Matti Haggström